

Politiske, generelle motivationer for kandidatur (CS).

Til Alternativet, Silkeborg.

Kære medlemmer af Alternativet i Silkeborg.

Jeg ønsker at stille mig til rådighed som kandidat til byrådsvalget i Silkeborg, og vil i den forbindelse gerne delagtiggøre interesserede i lidt generelle motivationer for min politiske interesse.

Som selvstændig igennem mange år, og nu oven i købet certificeret politolog fra Aarhus Universitet, er tiden kommet til at stikke hovedet i maskinen og se om mine erfaringer vækker genklang hos andre end mig selv.

Titlen som politolog har igennem snart et par årtier været en titel med visse tjørne på, da mange års bureaukratisering, mål- og resultatstyring og ikke mindst debatter om den berømte djøficering af vores samfund har betydet, at mennesker med uddannelser indenfor statskundskab, økonomi og jura ofte tillægges stor skyld for rigiditeten af den offentlige sektor, skævvridning af forholdet mellem varme og kolde hænder, samt ikke mindst den allestedsnærværende følelse af diffuse ansvarsplaceringer i det politiske system.

Børnelærdom på Institut for Statskundskab er troen på Max Webers idealer om den loyale og ubestikkelige embedsmænd, der i kraft af sin politiske neutralitet sikrer kontinuitet og tro tjeneste overfor de til enhver tid siddende politiske magthavere, men man skal ikke tænke mange dage, uger eller år tilbage i nyere politisk historie før eksemplerne på endeløse kommissionsundersøgelser af embedsmisbrug, hjemsendelse af medarbejdere, og sager om mislykkede offentlige projekter, hvor hverken politikere eller embedsmænd effektivt er blevet stillet til ansvar for urent trav og/eller simple, menneskelige fejltagelser, kommer i erindring.

Imens kører maskinen videre, og en bred offentlighed kan fra sidelinjen se til, imens fælles ressourcer, og ikke mindst offentlig moral igen er blevet ofret, og jobsikkerheden for embedsmænd og politikere tilsyneladende igen har vist sig at være den stærkeste diskurs.

I Danmark lider det politiske system af karrierekulturens flossede moral. Jobsikkerhed, fortsatte bevillinger og ansvarlige menneskers manglende evne og villighed til at sige stop overfor fejlslagne initiativer og indsatser, der ikke længere er relevante / forældede, betyder at vi til stadighed vil se en offentlig sektor, der stille og roligt vokser sig større, og ikke evner at lukke dørene efter sig.

Vi er kommet langt i Danmark i forhold til adgang til arbejdsmarkedet og mulighed for at skifte karriere, når vi ønsker det, men Danmark på parcelhusniveau lider af en mangel på risikovillighed, der truer vort samfunds agilitet. Den daglige arbejdsrutine er vor tids stærkeste religiøsitet, og så længe konkurrencen på særligt det offentlige arbejdsmarked stadig tilsiger, at den gældende arbejdsmoral skal kunne divideres med 37 timer og på forespørgsel dokumenteres på kvarteret, er vi alle potentielle ofre for en unødvendig, dogmatisk tilgang til vor fælles produktivitet.

Eksemplerne er mange, men nok særligt på skoleområdet, har vi for nylig alle været vidne til djøficeringens kolde beregningsmodeller, når lærerkollegier i dag føler sig tvunget til først og fremmest at være loyale overfor egen stand, i frygt for igen at føle sig udsat for bagholdsangreb og micro management. På min vej bor en lærer, der ugentligt skal aflevere excel-ark med journalisering af om han mødte 7.30 eller 7.45 den ene eller anden dag. Inspirationen til en undervisningstime, som han får på en løbetur i fritiden, er der sjovt nok ikke plads til i excel.

Vore alles arbejdsglæde og adgang til at udfolde vore evner, er det vigtigste bånd vi kan dele i et stort fællesskab. Derfor er tillid, fordomsfrihed og plads til naiv nysgerrighed i hverdagen de vigtigste evner vi kan lære hinanden. Plads til forskellighed, men respekt for privatlivet. Uendelige ressourcer, idéer og løsninger går tabt hver dag, fordi vi alle til en hvis grad holder de største fejltagelser skjulte for andre. Handlinger eller tanker, der kan forekomme skamfulde eller måske ligefrem kriminelle gemmes i spejlet, og tænk nu hvis vi nu i stedet var klar over, når også andre var kede eller flove.

Vi er et land af normalitet, i ordets bogstavelige, matematiske forstand. Årtiers magtfuld, bureaukratisk administration af den offentlige sektor, betyder at statskundskabere og økonomers kærlighed til regressions-modeller og normalfordelinger af karakteristika har betydet, at lovgivning og ressourcetildeling i massivt omfang bedømmes og vurderes ud fra statistiske kriterier og ønsket om at indfange flertallets, ens bevægelser. Dermed bliver initiativer vurderet ud fra gennemsnitsbetragtninger; den yderste kvartil til den ene side kan få et gok i nødden, mens den modsatte kvartil kan få en luns, og mellemgruppen står igen op og går på arbejde. Den gode historie er, at vi lever længere og stadig er utroligt tillidsfulde overfor hinanden. Den dårlige nyhed er, at flere og flere mennesker fortsat lever efter de samme mønstre, og samfundets strukturer nøder os til det.

Jeg tror på menneskets enorme evner og ressourcer. I mange situationer er de fleste af os i stand til langt mere, end vi ender med at gøre. Personligt tror jeg, at mange i min generation er ofre for velfærdsstatens fantastiske succes, men bagsiden af den fælles medalje er efter min mening en undertrykt evne til på gadeplansniveau at tage initiativ og selv flytte på nogle af stenene. Staten er i dag på mange områder blevet for maskinel, udtaler sig i et fremmedgørende sprog, og den lidt kedelige sandhed er, at vi er mange, der i dag modtager enorme gode, som vi ikke selv har været med til at kæmpe for, og dermed ikke nødvendigvis helt forstår prisen af.

Min skæld-ud til den magt, som generationerne over mig stadig besidder består til gengæld i, at de er nødt til at huske på lidt frisind igen. Intellektuelt kan jeg eksempelvis godt forstå tro på fagforeninger og beskyttelse af stand, mindstelønninger og aftalt arbejdstid, men som aktivt menneske har jeg svært ved at abstrahere fra en helt grundlæggende irritation over den gennemgribende indblanding i menneskers egne evner til at indgå aftaler, som eksempelvis overenskomster, licitationsregler og bundne budgetmodeller medfører. Når jeg fortæller historier om korrupsion og anløb til magtmisbrug, forstår jeg institutionaliseringerne af diverse armslængdeprincipper for indkøb og brug af bekendtskabskredse til udførelse af opgaver, men når jeg i min daglige gang ser og hører om dyre indkøbsaftaler, og frygt for at benytte familiehåndværkeren til at udføre en mindre reparation, bliver jeg trist over reglers rigiditet.

I snart alle dele af samfundet har vi i dag indrettet os på at gardere os imod misbrug af reglerne i en grad, hvor den almindelige, sunde fornuft og mellem menneskelige tillid desværre har trange kår. Denne indretning efter laveste fællesnævner i den offentlige moral betyder i det daglige, at situationslogik, hurtige beslutninger og ikke mindst individuelle hensyn i deprimerende grad gøres fraværende til fordel for generelle retningslinjer, systematiske svar, og institutionelle forsvar for stilstand. Systemets konsistens er vigtigere end villigheden til at tage små chancer og bøje reglerne til fordel for menneskelig succes.

Jeg tror på, at mennesket er større end systemet, men vi er alle nødt til igen at vænne os til at have tillid til den enkelte medarbejders kompetencer i forvaltningen af vore fælles goder. Med tillid hører tilgivelse, og først den dag, når også vore magthavere og magtforvaltere igen forstår, at vi er villige til at tilgive fejl, når de indrømmes, da kan vi forvente igen at høre den fulde sandhed fra også denne front.

Jeg vil gerne prøve at være den ærlige kandidat, der aldrig er bange for at udstille mine tanker. Det betyder også, at jeg ikke kan garantere at være lige klog på alt, hvad jeg siger. Og det betyder, at jeg ikke er bange for at indrømme, når jeg slet ikke har en holdning til en sag, eller måske endda er stødt på en psykisk blokade. Det er ikke altid, man skal blande sig ☺.

Med håbet om et åbent sind.

Carsten Ørum Skytt